
UN VECHI ANSAMBLU REZIDENȚIAL CU PICTURI MURALE: STĂREȚIA MĂNĂȘTIRII DINTR-UN LEMN

Elisabeta Negrău

Abstract

An old priory with mural paintings: the Abbey's House
of "Dintr-un Lemn" Monastery

Residential houses built inside monasteries represent one of the few categories of Romanian medieval civil buildings which were preserved over time in a relatively large extent. The abbey's house of „Dintr-un Lemn” monastery (Vâlcea district) was built by boyar Preda Brâncoveanu during the second quarter of the 17th Century. Prince Ștefan Cantacuzino added a loggia to the house and decorated its easterly wall with mural paintings in 1715, representing four saints in full length portraits and the Nativity of Virgin Mary. At the entrance of the house, Ștefan Cantacuzino built a pavilion which was decorated with mural paintings later, during 1760-1782, glorifying Virgin Mary, the patroness of the monastery. The mural paintings of the abbey's house of „Dintr-un Lemn” monastery are probably the largest preserved today in an old Romanian residence.

Keywords: Brancovan architecture, abbey's house, Brancovan and post-Brancovan mural painting, „Dintr-un Lemn” monastery (Vâlcea County)

Fenomenu marii arhitecturi rezidențiale din interiorul mănăștirilor constituie unul dintre puținele capite din arhitectura laică a evului mediu românesc ce a avut privilegiul de a se conserva de-a lungul timpului într-o măsură relativ însemnată. Pe teritoriul Țării Românești, o serie de incinte ale unor mari mănăștiri care nu au suferit prefaceri majore, conservă parțial sau integral case domnești și egumenești¹. Stărețiile și

---

¹ Apartamente distincte de recepție sunt atestate încă de la primele mari mănăștiri muntenești fondate în Țara Românească, Tismana și Cozia, ele servind, după caz, drept loc de popas, reședință temporară sau odihnă voievozilor; Corina Nicolescu, *Locuințe domnești în*

arhondaricele marilor mănăstiri, alături de reședințele marilor ierarhi erau comparabile cu conacele marii boierimi în ce privește dimensiunea și concepția arhitecturală. Cele ridicate în secolul al XVII-lea prezintă un *piano nobile* ridicat peste beciuri boltite de cărămidă, având fațadele ritmate de ferestre arcate sau de o loggie, iar intrarea în edificiu se face printr-un foișor pe stâlpi de zidărie. Unele dintre cele mai însemnate astfel de reședințe au fost decorate și cu picturi murale, precum fostul palat metropolitan de la Târgoviște².

Mănăstirea vâlceană de maici Dintr-un Lemn a fost fondată de boierul Preda Brâncoveanu, înainte de 1636³. În 1684, domnitorul Șerban Cantacuzino a adăugat bisericii un pridvor, decorat cu picturi murale de zugravul Constantinos⁴. Ca nepot al ctitorului, Constantin Brâncoveanu a înzestrat mănăstirea cu odoare și i-a apărut privilegiile. Un pomelnic târziu îl consemnează printre ctitorii locașului⁵.

Încă din epoca lui Matei Basarab, a fost ridicată aici o casă egumenească, ce a fost apoi reconstruită și extinsă în 1715 de domnitorul Ștefan Cantacuzino, odată cu alte intervenții realizate de acesta la biserica mare⁶. Casa stăreției, plasată pe latura de nord a incintei mănăstirii, este o clădire de plan dreptunghiular, dezvoltată pe două niveluri – subsol și

---

cuprinsul mănăstirilor în veacurile XV-XVII, în SCIA, t. I (1954), nr. 3-4, p. 64. Neagoe Basarab a ridicat case domnești și egumenești la mănăstirea Curtea de Argeș, iar despre Radu Mihnea se cunoaște că utiliza mănăstirea bucureșteană Radu Vodă drept reședință ocazională. Din inițiativa lui Matei Basarab s-au construit sau refăcut case domnești și egumenești la mănăstirea Negru Vodă (Câmpulung), la Curtea de Argeș, Cozia, Tismana, Plumbuita, Sf. Apostoli din București, Brebu, Căldărușani, Brâncoveni. Constantin Brâncoveanu a ridicat, la rândul lui, la mănăstirea Hurezi, un amplu apartament domnesc; Tereza Sinigalia, *Arhitectura civilă de zid din Țara Românească, în secolele XIV-XVIII*, Ed. Vremea, București, 2000, pp. 115-116, 134-136, p. 237 sqq. V și Cristian Moisescu, *Arhitectura epocii lui Matei Basarab*, 2 vol., Ed. Meridiane, București, 2002.

² *Călători străini despre țările române*, ed. Maria Holban, M.M. Dersca-Bulgaru et. al., vol. VI, Ed. Științifică și Enciclopedică, București, 1976, pp. 119-120.

³ Datarea este general acceptată pe baza unui document din 1656, prin care vornicul Preda reconfirma daniile pe care le făcuse mănăstirii înainte să ajungă mare dregător, ceea ce ar plasa construirea ei probabil după venirea lui Matei Basarab pe tron în 1632, dar înainte de a deveni mare spătar (1636). Vezi Radu Crețeanu, *Preda Brâncoveanu, ctitor al bisericii de zid al mănăstirii Dintr-un Lemn*, în MO, XVIII (1966) nr. 7-8, pp. 645-651; idem, *Mănăstirea Dintr-un Lemn*, Ed. Meridiane, București, 1966, p. 9 sq.

⁴ Constantin Bălan, *Inscripții medievale și din epoca modernă a României. Județul istoric Vâlcea*, Ed. Istros, București, 2005, nr. 570.

⁵ Pr. Dumitru Bălașa, *Pomelnicul mănăstirii Dintr-un lemn, scris de Dionisie, eclesiarhul Mitropoliei Bucureștilor*, în Monitorul Oficial, VIII (1956), nr. 1-3, p., p. 264.

⁶ Pisania bisericii, care a înlocuit-o pe cea veche cu această ocazie, enumeră lucrările noului ctitor: „[...] Ioan Ștefan Cantacozino voevod, deci având mare evlavie cătră sfântul lăcașul acesta, numaidică cu osârdie s-au apucat ca de iznoavă a o înfrumuseța, luminându și mai lărgindu întâi biserica și zugrăvind-o a d[oa] oară și împodobind-o și cu tâmple și cu altele ce i-au trebuit, făcându și case și chilii de pe-nprejurul ei (s.n.), cum să veade, în slava Preacuratei Stăpâne și întru pomenirea mării sale și a părinților, săvârșindu la l<ea>t 72233, luna a<vgust>, 30 zile, și ispravnic fiindu chir Ioan arhimandrit de la Hurezi”; v. C. Bălan, *Inscripții...Vâlcea*, nr. 565.

parter înălțat –, prezentând o loggia pe latura nordică și un foisor sudic ce marchează intrarea în parter și gârliciul pivniței; construcția a suferit în plan și în elevație mai multe modificări ulterioare⁷ (fig. 1). O primă cercetare sistematică a zidurilor elevației a fost făcută în 1993, cu ocazia restaurării casei⁸, când descoperirea unor decroșuri de zidărie tencuite, pe fațadele sud-vestică și nordică, a deschis mai multe ipoteze privind aspectul construcției în secolul al XVII-lea⁹.

Cercetările arheologice efectuate începând cu 1999 au putut confirma extinderea casei de către Ștefan Cantacuzino în 1715, cu încăperile estice și nordice, printre care și loggia¹⁰. Loggia stăreției este deschisă pe perețele nordic prin patru arcade trilobate (fig. 2). Capitelurile cu stucaturi fine ale coloanelor sunt similare cu cele ale coloanelor foisorului casei și amintesc de capitelurile de la pridvorul Colței. Nu se cunoaște cu exactitate funcția originală a acestei largi încăperi tăvănite cu bârne de lemn; ea ar fi putut fi utilizată ca sală de vară pentru protocol, precum este posibil să fi ținut ocazional și loc de paraclis mănăstirii, care inițial nu a avut unul construit.

Loggia a fost pictată în interior, pe perețele de est, însă fresca a suferit deteriorări în timp și a fost acoperită de tencuieli. În 2008 au fost restaurate cele câteva fragmente păstrate (fig. 3). Pictura prezintă caractere ale epocii brâncovenești și poate fi datată odată cu construirea acestei încăperi, în timpul lui Ștefan Cantacuzino. Alte picturi databile în această epocă mai sunt icoana Maicii Domnului orantă din pridvor, din timpanul de deasupra intrării în biserică, și cea de pe turnul-clopotniță, dar retușările lor succesive îngreunează astăzi o comparație pe criterii stilistice cu pictura de la loggie¹¹.

Peretele estic al loggiei este compartimentat în trei panouri centrale și unul inferior, formate din ciubucuri de stucatură, probabil pictate la origine cu vrejuri decorative, ca și icoanele zugrăvite pe zidurile de răsărit

⁷ Partea sud-vestică a pivniței, acoperită cu două bolți semicilindrice, sprijinite de stâlpi și întărite de arce-dublou, a fost datată de istorici către jumătatea veacului al XVII-lea, iar partea estică, acoperită cu un tavan drept, cu grinzi de lemn, sprijinit pe stâlpi de cărămidă legați prin arce, au fost atribuite, împreună cu parterul casei și cu foisorul, etapei lucrărilor lui Ștefan Cantacuzino. O extindere a casei către est, datorată stareței Platonida, a fost consemnată într-o pisanie ce a existat în trecut pe fața pridvorului bisericii, datată 1841 (C. Bălan, *Inscripții...Vâlcea*, nr. 567). Banul Grigore Brâncoveanu a restaurat stăreția în 1858-1860, dându-i aspectul de astăzi. (R. Crețeanu, *Mănăstirea Dintr-un Lemn*, p. 28); Anca Brătuleanu, „Mănăstirea Dintr-un Lemn, Studiu istoric-arhitectural, studiu preliminar proiectului de restaurare”, 1994.

⁸ Cercetarea a fost realizată de arh. Aurel Ioan Botez, autorul proiectului de restaurare.

⁹ V. ipotezele deschise, la T. Sinigalia, *Arhitectura civilă*, pp. 250-251.

¹⁰ Aurel Ioan Botez, Emil Lupu, *Mănăstirea Dintr-un Lemn*, în *Cronica cercetărilor arheologice din România - campania 2000*, CD-ROM, CIMEC, București, 2001.

¹¹ V. repertoriul picturilor murale brâncovenești de la mănăstirea Dintr-un Lemn, în Corina Popa, Ioana Iancovescu, Elisabeta Negrău, Vlad Bedros, *Repertoriul picturilor murale brâncovenești. Județul Vâlcea*, 2 vol., Ed. Universității Naționale de Arte, București, 2008, vol. I, pp. 447-456.

la casa domnească și la pivnița mănăstirii Hurezi, similar încadrate de baghete de stuc și de vrejuri pictate¹². Panoul inferior era decorat cu un registru de draperii, astăzi pierdut aproape în totalitate. Pe primul panou superior, dinspre nord, apare Sf. Ioan Botezătorul însoțit de un arhanghel păstrat lacunar, care poartă o sabie în mâna dreaptă. În panoul central este figurată sărbătoarea de hram a mănăstirii, Nașterea Maicii Domnului, desfășurată în trei episoade: în dreapta, îngerul îi vestește lui Ioachim nașterea Fecioarei, iar în partea stângă, acum lipsă, se va fi găsit în pendant vestirea Anei de către înger, scena nașterii Mariei ocupând partea centrală. Partea superioară a panoului central, în forma unui timpan circular, este pictată cu o reprezentare a încoronării Maicii Domnului de către Sfânta Treime (fig. 4), imagine de sorginte occidentală introdusă în pictura brâncovenească prin intermediul unor modele ruso-ucrainene de către arhimandritul hurezean Ioan¹³, ispravnicul picturilor realizate la mănăstire de Ștefan Cantacuzino¹⁴. Pe panoul dinspre sud sunt figurați tot doi sfinți, Nicolae și probabil arhanghelul Gavriil, identificabil după sceptrul cu crin pe care îl ține în mână, ceea ce face posibilă identificarea personajului păstrat lacunar, dinspre nord, cu arhanghelul Mihail. Nimburile sfinților sunt modelate în stuc și aurite, semănând cu cele ale sfinților pictați în naosul bisericii mari sub Ștefan Cantacuzino¹⁵, pictură retușată masiv în 1841 de zugravul Gherontie.

Foișorul intrării principale a stăreției, boltit cu o calotă pe trompe de colț susținute de arce în acoladă, a fost construit de Ștefan Cantacuzino în 1715. Bolțile foișorului și jumătatea superioară a peretelui intrării sunt decorate cu picturi murale (fig. 5). Radu Crețeanu atribuise și această pictură etapei lui Ștefan Cantacuzino, odată cu celelalte intervenții cunoscute¹⁶. Constantin Bălan a identificat-o ulterior pe stareța Sofia Căzănescu, reprezentată în pridvor în calitate de ctitor al picturii, ca fiind egumena mănăstirii dintre anii 1760-1782¹⁷. În consecință, și ansamblul de pictură trebuie datat în interiorul acestui interval.

Programul iconografic al foișorului are ca temă centrală cinstirea Născătoarei de Dumnezeu, îmbinând reprezentări ale Imnului Acatist al Bunei Vestiri și inscripții ce redau fragmente din Canonul Maicii Domnului scris de Iosif imnograful, ambele imne fiind citite la slujba deniei Acatistului din săptămâna a cincea a Postului mare. Calota pictată

¹² Repertoriare *ibidem*, pp. 149-150.

¹³ *Ibidem*, pp. 452-453.

¹⁴ Vezi pisania bisericii, *supra*, nota 6.

¹⁵ Teodora Voinescu citește o inscripție la proscomidiar care pomenea numele zugravilor Preda și Ianache (*Școala de pictură de la Hurezi, în Omagiu lui George Oprescu, București, 1961, p. 576*); ea nu se mai rămâne lizibilă astăzi.

¹⁶ R. Crețeanu, *Mănăstirea Dintr-un Lemn*, p. 28.

¹⁷ C. Bălan, *Inscripții...Vâlcea*, nr. 585.

cu Maica Domnului orantă cu Pruncul este înscrisă într-un registru în care figurează cete îngerești și patru proroci ale căror filactere conțin profeții veterotestamentare privind-o pe Maica Domnului ce trimit la tipologii amintite în Canonul sf. Iosif Imnograful, precum „scara lui Iacov”, „munte închegat”, „năstrapă”, sfeșnic și locaș al luminii¹⁸ (v. *Anexa*). În registrul următor, împletirea surselor inmografice este și mai vizibilă: între patru scene ale Imnului Acatist, dispuse pe fețele interioare ale timpanelor pridvorului, sunt intercalați patru profeți pe ale căror filactere sunt reproduse fragmente din varii tropare și imnuri mariale iar, în semicalotele formate de boltirea pe trompe de colț a pridvorului figurează patru sfinți inmografi, redactând irmoase ale slujbei Imnului Acatist.

Cele patru strofe ale Acatistului ilustrate dovedesc rezolvări iconografice particulare, reprezentările lui Hristos tradiționale pentru icosul 7, icosul 8 și condacul 9 fiind înlocuite cu Maica Domnului, patroana mănăstirii. În icosul 8, sfinți îngenuncheați („cei de jos”) se închină Maicii Domnului cu Pruncul pe tron, iar în fundal, îngerii („cei de sus”) o slăvesc pe Maica Domnului orantă, figurată într-o mandorlă. În condacul 9, Fecioara apare într-o slavă susținută de îngeri și tronuri (fig. 6).

Secțiunea iconografică închinată Maicii Domnului se încheie, deasupra intrării, cu o icoană a Hodighitriei flancată de reprezentările arhanghelilor Mihail și Gavriil, care reproduce vechea icoană făcătoare de minuni a mănăstirii¹⁹, cu excepția arhanghelilor care sunt reprezentați întregi și nu bust, ca în icoană.

În continuare, peretele intrării în imobil mai prezintă, la stânga, o reprezentare de sfânt mucenic în haine curtenești, a cărei inscripție nu s-a păstrat. Posibilele ipoteze privind identitatea acestuia variază de la Sf. Procopie, unul dintre sfinții cinstiți de Matei Basarab și Constatin Brâncoveanu, urmași ai Craioveștilor (mănăstirea Hurezi avea al doilea hram Sf. Procopie)²⁰, la Sf. Gheorghe, pentru care Cantacuzinii aveau un cult deosebit.

În dreapta ușii figurează două scene narrative, Tăierea capului Sf. Ioan Botezătorul și, dedesubtul ei, Pilda talanților. În câmpul ultimei scene, la capătul stâng apare în mărime întreagă stareța Căzănescu, presupus ctitor al picturii foișorului (fig. 7). Semnificația figurării stareței în câmpul acestei scene este una evident moralizatoare, donatoarea dorind să comunice astfel virtuțile gestului său votiv. Intrarea în imobil a fost lărgită la o dată

¹⁸ Cântarea a patra din canonul Născătoarei de Dumnezeu, la denia Acatistului Bunei Vestiri; *Triodul*, ed. II sinodală, București, 1897, p. 507.

¹⁹ Databilă, după ultimele aprecieri, în secolul al XV-lea; Alexandru Efremov, *Icoane românești*, Ed. Meridiane, București, 2003, p. 28-29.

²⁰ Sfinții mucenici militari sunt reprezentați în veșminte de curte, la paraclisul și bolnița mănăstirii Hurezi, dar și în alte ansambluri de pictură din epoca brâncovenească și imediat următoare, ca Mamul, Surpatele, Govora, Fedeleșoiu, Iezer.

ulterioară și o mare porțiune din portretul stareței și din reprezentarea sfântului mucenic s-au pierdut.

Figurarea scenei Tăierii capului Sf. Ioan Botezătorul într-un context tematic dedicat Fecioarei își are corespondențe în pictura brâncovenească și post-brâncovenească de tradiție hurezeană. Ca Înaintemergător al lui Hristos, Sf. Ioan este totodată începător al Bisericii alături de Maica Domnului, motiv pentru care reprezentarea lui este preferată pentru pridvoarele bisericilor cu hram marial. Ca și la mănăstirea Dintr-un Lemn, al cărei hram este Nașterea Fecioarei, scene din viața Sf. Ioan Botezătorul apăruseră în pridvorul paraclisului Nașterea Maicii Domnului al mănăstirii Hurezi (1696-1697). Reprezentări al Tăierii capului sf. Ioan sau ale Banchetului lui Irod alăturate unor pilde evanghelice se mai găsesc la biserica schitului "Buna Vestire" din Pietrari (1744), ctitorie a episcopului Clement de Râmnic, pe fațada bisericii "Nașterea Fecioarei" a schitului Ostrov (1760), la biserica schitului Jgheaburi cu hramul "Intrarea în biserică a Fecioarei" (1827), la biserica "Adormirea Maicii Domnului" din Velești-Dolj (1824) etc. Asocierea scenei Tăierii capului Sf. Ioan cu Pilda talanților dovedește o gândire iconografică inspirată de programele brâncovenești²¹, căci deseori, martiriile apostolilor și mucenicilor figurează în pridvoarele brâncovenești alături de Pilde și de scena Judecății de apoi, dând discursului eshatologic accente moralizatoare²².

Stilul picturilor foișorului reflectă caracterele comune picturii post-brâncovenești de după jumătatea veacului al XVIII-lea. Tradiția brâncovenească este încă puternic prezentă în canonul figurilor, în modul de construcție a compozițiilor și a peisajului, dar maniera stilistică se rusticizează. Unele portrete prezintă retușuri în tempera realizate la jumătatea secolului XIX și în perioada interbelică, printre care chipul Maicii Domnului și al Pruncului de deasupra intrării, al sfântului mucenic și al personajelor din Pilda talanților.

Casa stăreției de la mănăstirea Dintr-un Lemn este una dintre rarele clădiri rezidențiale muntenești care și-au păstrat decorația pictată originală. Picturi murale cu teme religioase, istorice sau cu caracter decorativ au fost consemnate în descrieri ale vremii, la Palatul metropolitan din Târgoviște, la casa lui Constantin Șerban de la Dobreni²³, la casa de la Coiani a postelnicului Constantin Cantacuzino²⁴, la palatul Mogoșoia²⁵ și se

²¹ Sf. Ioan Botezătorul, modelul nevoițelor monahale, conferă și un exemplu pilduitor călugărilor. În același sens, insistența asupra vieții sale în picturile de la Hurezi, unde este asemănat apostolilor și mucenicilor, a fost văzută ca rod al unei gândiri pastorale (I. Iancovescu, în *Repertoriul picturilor...Vâlcea*, I, p. 193).

²² C. Popa, *L'icographie de la peinture de l'exonarthex des églises brancovanes* (I), în RRHA-BA, t. XLV (2008), p. 81, 84-88.

²³ *Călători străini*, vol. VI, p. 229.

²⁴ *Ibidem*, p. 232.

²⁵ *Ibidem*, vol. VIII, București, 1983, p. 529.

---

păstrează încă la Hurezi. Frescele de la loggia și foișorul stăreției mănăstirii Dintr-un Lemn compun astăzi cel mai mare ansamblu de pictură murală păstrat într-o reședință muntenească datând dinaintea epocii moderne.

ANEXĂ

Foișorul stăreției. Programul iconografic al picturii

1. **„Maica Domnului” Platytera, cu Pruncul:** „†Apărătoarei Do<a>mnei, pentru biruință mult<u>miri, izbăvindu-ne dinū nevoi aducemū ție, Născătoare de D<u>mnezău, noi, robii tăi, ci ca ceea ce ai stăpânire nebiruită, slobozăște-ne dinū toate nevoile, ca să strigăm ție: buc<ură>te, Mireasă, pururea Fecioară> (Imnul Acatist, condacul 1);
2. **Cete îngerești și proroci: „Pror<o>c David”:** „I²⁶ scară te-amū văzu<t>, Fecioară” (Fac. 28, 12)²⁷; **[prorocul Solomon]**²⁸: „I ladă te-am văzutū, poleită cu D<u>hul, Fecioară” (cf. Ps. 131, 8); **[prorocul Daniil]**²⁹: „Eu munte netăiat te-am văzut, Fecio<a>r<ă>” (Dan. 2, 34 și 45); **„Pror<o>c Ilie”:** „I făclie primitoare de lumină te-am văzut, Fecio<a>r<ă>” (cf. Imnul Acatist, icos 11)
3. **„Pror<o>c Ieremia”:** „I³⁰ bucură-te, Fecioar<ă>, că dinū tine va să răsar<ă> So<a>rele dreptății” (cf. Mal. 3, 20; troparele Nașterii Maicii Domnului și Întâmpinării Domnului)³¹; **„Pror<o>c Aaron”** (fără filacter); **„Proroc E[li]s[ei]”:** „I³² crin c<u> bun miros te-am văzut, Fecioar<ă>” (cf. cântarea I din canonul Născătoarei de Dumnezeu, la denia Acatistului Bunei Vestiri); **„Proroc [...]”:** „I bucură-te, ceea ce ești cu d[ar] dăruiță [...] Domnul e cu ti[ne]” (Troparul litiei);
4. **Evangheliștii: vulturul** („[Io]an”); **bourul** („Luca”); **leul** ([...]); **îngerul** ([...])
5. **sfinți melozi: „Sf. Andrei Criteanul poetic”**³³: „I puterea Celui de sus o umb<ri>” (Imnul Acatist, condacul 3); **„Sf. Ștefan poetic”:** „I steaua cea [cu dumnezeiască mergere...]” (Imnul Acatist, condacul 5); **sf. melod** [...]: „Sfatul cel înainte de veci” (prima stihiră la vecernia Acatistului Bunei Vestiri); **sf. melod** [...]: „Îngerul mai întâi [s]tă[tăto]rū [.....]”

²⁶ Sic: eu; litera scrisă este „i”, având suprascrise două semne preluate formal din scrierea greacă (spiritul lin și accentul ascuțit).

²⁷ Profeția aparține patriarhului Iacov.

²⁸ Identificarea, după text și semnalmentele iconografice.

²⁹ Identificarea, după textul profeției.

³⁰ Sic; probabil reluarea pronumelui „eu”, prin obișnuința formulării textului profeților la persoana I.

³¹ Profeția aparține prorocului Maleahi.

³² Sic: eu.

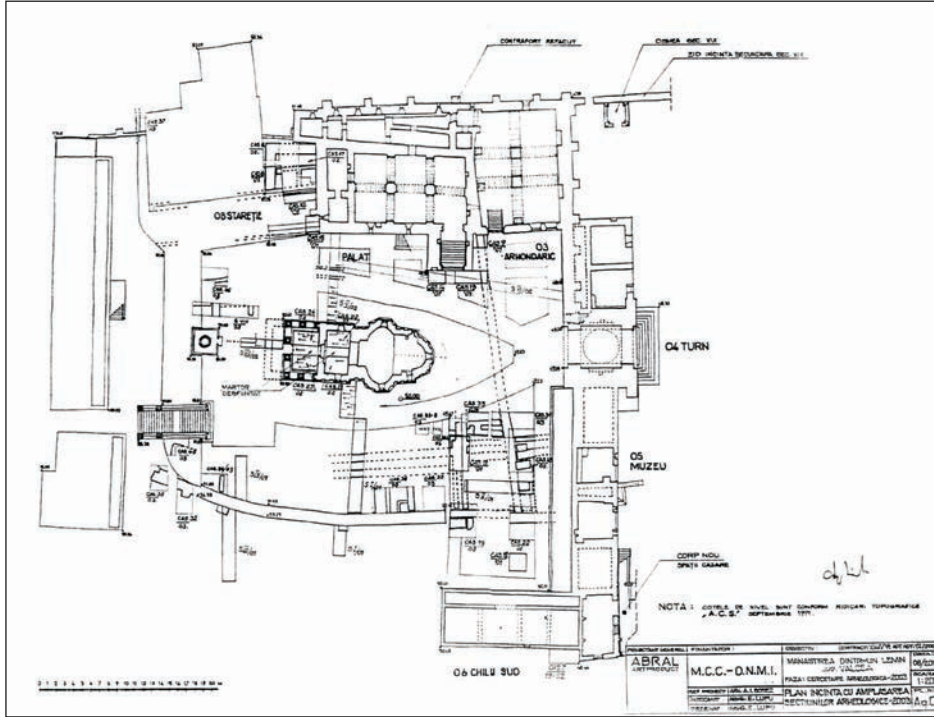
³³ Din gr. „poiētēs” (poet) și sl. „poiati” (a cânta); cf. „poiateku”, la biserica schitului Titireciu, Ocnele Mari (1746).

-
- (Imnul Acatist, icos 1);
6. **Imnul Acatist, icos 7:** „Arătatu făptură noa<o>³⁴ arătându-se Făcătorul noa<o>”;
  7. **Imnul Acatist, icos 8:** „† Cu totul a fostu întru cei de jos și de cei de susu”;
  8. **Imnul Acatist, condac 9:** „[Toată firea] îngerească s-au minunat de lucrul cel mare alū întrupării Tale”;
  9. **Imnul Acatist, icos 10:** „[Zid ești] fecioarelor, Născătoare de Dumnezeu, Fecioară, și tuturor celor ce aleargă la [tine]”;
  10. **Maica Domnului cu Pruncul**, flancată de „**arh<anghelul> Mihail**” și „**arh<anghelul> Gavri[il]**”;
  11. „[Tăie]rea capului sfântului Ioan <Botezătorul>”
  12. **Sf. mucenic [...]**
  13. „**Starița m[on]ahiia³⁵ Căzăneasca**”
  14. „[Pilda] [ta]lanților”.

³⁴ Cf. forma „noao” în redactările Imnului Acatist din pictura de la Mamul, Polovragi, Sărăcinești (*Repertoriul picturilor...Vâlcea*, p. 177, 248, 417)

³⁵ R. Crețeanu citise „monahiia” (*Mănăstirea Dintr-un lemn*, p. 28); C. Bălan, care a identificat-o pe stareța Sofia Căzănescu, a considerat că inscripția a fost rescrisă după 1843 ca „Melentia” (*Inscripții...Vâlcea*, nr. 585), după un portret al stareței Meletina de la mănăstirea Mamul, păstrat în muzeul mănăstirii, a cărui inscripție pomenește despre ridicarea unui corp de chilii. Însă după restaurare, în pictura de la foișor se pot citi astăzi, după *m*, două litere păstrate precar, apoi *a*, *h* și *i*, cuvântul încheindu-se cu litera chirilică *ius* mic, care corespunde fonetic diftongului *ea* sau *ia*.

Fig. 1. Ansamblul mănăstirii Dintr-un Lemn (după Aurel I. Botez, Emil Lupu).

Fig. 2. Casa stăreției. Vedere sud-vestică.

Fig. 3. Casa stăreției, vedere nordică. Loggia.

Fig. 4. Sala cu loggie. Peretele estic.

Fig. 5. Nașterea Maicii Domnului. Detaliu: Încoronarea Maicii Domnului de Sfânta Treime.

Fig. 6. Foișorul stăreției.

Fig. 7. Pilda talanților. În stânga scenei, reprezentarea stareței Căzănescu, păstrată parțial.

Fig. 8. Imnul Acatist. Condacul 9